

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó/tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Vasutunk.

Mint a legutóbbi közgyűlés alkalmával Szitnyai J. polgármester jelentéséből, de szóbeli nyilatkozatából is sajnálattal tudomásul vettük, a tervezett ipolyvölgyi vasut kérdése ugyszólván egészen elejtetett. A kormány a G.-Berzenczéről idáig vezető keskeny vágányu vasut megváltásáért két millió frtot követel, ha széles vágányuvá építtetnék ki Ipolyságig s különben megváltás nélkül csak Németi-ig hajlandó megadni az építkezési engedélyt. E korlátolt feltételek elfogadása mellett csak jelentéktelen értékű vasutunk volna és nem érnék el semmit sem, csak haszontalan munka- és pénz-pazarlás lenne az egész vállalat. De végleg lemondjunk hát a fölvetett szép tervről?! Lemondjunk csendesen, tétlenül összetett kézzel mindazon előnyökről, melyeket a Garam-Berzenczéről Selmezen keresztül Ipolyságig kiépített széles vágányu vasut városunknak biztosítana?! Vétket követnének el városunk érdeke, vétket polgári kötelességünk ellen, ha minden lehető meg nem kísértenénk az előbb említett terv föllevenítésére, keresztülvitelére. Maga az állam még finaciális szempontból is saját érdeke ellen cselekszik, ha e terv kivételét lehetőleg meg nem könnyíti. Vegyük csak tekintetbe azt, mily tekintélyes arányban veszi igénybe maga az állam saját szállítványaival a selmezbánya-garam-berzenczei vasutat. Az egyes bányatelepeknél szükségelt köszen, az itteni központi kincstári kohó részére érkező temérdek zúzóércz, a dohánygyár dohánylevel s más szükséglete, viszont az innét elszállítandó kincstári nyers és más áruk és termények halmaza mind Garam-Berzenczén, épen a helyi vasut keskeny vágánya miatt, az átrakás költséges és sokszor káros következményű műveletének van alávetve. Nem jelentékeny nyereség volna-e az államra nézve, ha ezen átrakás nélkül, szállítványait közvetlenül ide vagy innét továbbíthatná?!

Hogy mennyire kellemetlen és hátrányos az a garam-berzenczei átrakódás, azt az előbb említetten kívül, nemcsak iparosaink de kereskedőink, gyárosaink stb. is nem egyszer keservesen tapasztalják.

Mostani vasuti állapotunkat méltán nevezhetjük kelletlen fékezőnek városunk fejlődésére nézve. Hogy városunk emelkedésének majdnem egyedüli útját abban a tervezett vasut kiépítésében látunk igazolt felfogás, a mellett bizonyít az, hogy a városunkban és környékén újabb időkben létesült vállalatok mindama tervezett vasut életbelépésének biztos reményében létesültek csak, s így, mondhatni erkölcsi kötelessége is volna városunknak, hogy e vállalatokat, melyek által igen sok tekintetben nyert, ne engedje reményükben, számításukban csalatkozni.

Akárhogy szépítsük, akárhogy takargassuk is a dolgot, a bányászat virágkora mégis csak lejáráó félben van itt, s álmjáró ábránd volna

csak, városunk fejlődését, emelkedését főleg vagy kizárólag a bányászattól várni, habár tagadhatlanul e tekintetben hatalmas javulás állott be.

Már néhány éve foglalkoztatja a kérdés a városunk jövője iránt rokonszenvesen érdeklődőket, mi módon, mily eszközök, mily intézmények által lehetne Selmezbánya helyzetén, sorsán üdvöset lendíteni?!

Minek sokat töprenkedni, ha e cél elérésére oly alkalom kínálkozik, mint e vasutnak kiépítése, melynek bizonyos központját városunk képezné.

És ha egyszer városunk egy ily vasuti hálózat központjává lehetne, mi vetne gátat nagy fejlődésének? Hiszen e vasut kiépítése által sokkal közelebbi nexusba jutnánk a székesfővárossal, mint az innét rengeteg körutat tevő zólyomlosonez-budapesti vonal által.

De meg egész környékünk nyerne ezzel. Mi lehet oka hát e terv elejtésének? Talán ama odiosus „viczinális“ ügy? Ránk ez nem vonatkozthatatik, sem nem lehet ok arra nézve, hogy felvidékünk eme hazafias érzelmű, a magyarosodás terén hihetetlen eredményt elért város érdeke, a kormány által negligáltatnék.

Nekünk ez a vasut ugymondván létkérdés. Mi, kik 1867 óta minden kormányak spontán hivi voltunk, most válságos állapotunk közepette kívánjuk, majdnem mondanók követeljük, hogy e reményünket a kormány ne hiúsítsa meg s ne figyeljen kisszerű, semmitmondó körülményekre, de nem hogy megakadályozza, hanem igenis előmozdítsa ez iránti törekvéseinket.

Hű ragaszkodásunkért eddig ugysem kaptunk semmit cserébe, csak mindig háttérbe letünk szoritva. Mivel érdemeltük mi ezt meg??

Ha a kormány városunk és környéke jólétét előmozdítani kívánja — mi kétségkívül kötelessége — akkor e vasutnak meg kell lennie!!

Pénzintézeteinkről.

Megkaptuk a selmezbányai népbank, a kereskedelmi-és hitelintézet és a takarékpénztár 1895. évről szóló üzleti kimutatásait, melyeket alantabb ismertetünk. Itt csak azt akarjuk kiemelni, hogy a népbank betéti kimutatása szerint ezen intézet betéti bevétele 12606 frt 74 krral apadt, mely körülmény első látomra ugy tűnhetné fel, mintha ez intézet iránt a közbizalom csökkent volna, pedig a dolog nem így áll; mert e betéti bevétel csökkenése abban leli indokát, hogy csak egy példát hozunk fel, egy belevő 25000 frtnyi tőkét vett vissza, mely pénzre egy új nagyobb szabásu vállalat létesítéséhez volt szüksége. Sokan ismét felmondták betéteiket azon indokból, mert a selmezbányai takarékpénztár részvényeinek kettéosztásakor a ráfizetés eszközzésére pénzre volt szükségük. Daczára ezen előre nem látott, mindenesetre kedvezőtlennek nevezhető körülményekre, ez intézet

mult évi tiszta nyeresége csak 705 frt 54 krral kevesbedett, de ez is a mult évben rendszeresített fizetések 700 frt többletének megfelelően a nyereség ugyszólván változatlan maradt. Az intézet ez évben is 3 frtnyi osztalékot fog részvényenként adni és törzsvagyonát, daczára a kisebbszerű krízisnek, melyen tagadhatatlanul, de szerencsésen keresztül esett ez évben is gyarapította. Felhozzuk még, hogy ezen intézet törzsvagyon 10 éven belül a kiosztott szép osztalékok daczára 8000 frttal szaporodott és hogy javaslatba hozott, hogy az eddigi részvények száma felére szállíttassék le akként, hogy 2 részvény egygyé egyesíttessék és minden régi részvényre 10 frt ráfizetessék és az ily módon egyesített új részvény nominális értéke 120 koronában állapíttassék meg. E tervet mi csak helyeselni tudjuk és hisszük, hogy annak keresztül vitele e pénzügyintézetünk javára fog szolgálni minden tekintetben.

Itt közöljük kivonatban az üzleti kimutatást:

A népbank üzletét az egyes ágak szerint 1895. évben a következő eredményekben tünteti fel:

a) a betétek üzlete volt: a betétek állománya volt 1894. évben 340779 frt 61 kr. az 1895. évi betét s tökesített kamat volt 97322 frt 78 kr. az összes betétek bevétele volt tehát 438102 frt 39 kr. 1895. évben visszafizettetett 110019 frt 52 kr. maradt tehát 1895. évi decz. 31-én 32032 frt 87 kr. mihez képest ezen üzlet az 1894. évihez viszonyítva 12696 frt 74 krral apadt.

b) a váltóüzlet volt: a váltótáreza kitett 1894. évi decz. 31-én 287644 frt 1895. évben leszámított 1239660 frt összesen volt 1562304 frt 1895. évben visszafizettetett 1322009 frt 1895. év decz. 31. a váltótáreza kitett tehát 305295 frt s így ezen üzlet az előzőhöz 17651 frttal emelkedett; mely körülmény tekintettel arra, hogy ezen üzlet az 1894. évben 29372 frt emelkedést mutatott, felette kedvezőnek mondható, a mennyiben a váltóüzlet két éven belül összesen 47023 gyarapodott.

c) a jelzálog kölesön üzlet volt: 1894. évi decz 31-én el volt helyezve 105984 frt 1895. évben engedélyeztetett 5335 frt vagyis összesen 111319 frt 1895. évben visszafizettetett 14673 frt maradt 1895. évi decz. 31-én 96646 frt vagyis ezen üzlet az 1894. évi eredményhez viszonyítva 9338 frttal csökkent.

d) a kézizálog üzlet volt: az 1894. évi deczember 31-én maradt 28400 frt az 1895. évben előlegeztetett 11356 frt vagyis összesen volt 39736 frt. 1895. évben visszafizettetett 29546 frt., maradt tehát 1895. év végén 10210 frt s így ezen üzlet az 1894. évihez viszonyítva 18190 frttal csökkent, minek egyik s legfőbb oka azon kézizálogoknak kiváltása s a forgalomból való kivonásában rejlik, melyek a helybeli takarékpénztár részvényeiben beállt változásnak voltak kitéve.

Összefoglalva ezen üzleteredményeket, azt látjuk, hogy a fentebb kimutatott apadás: a) a betétekben 12696 frt 74 kr. b) a jelzálog kölesönökben 9238 frt c) a kézizálog kölesönüzletben 18190 frt vagyis összesen 40124 frt 74 kr. ellenben a váltóüzlet emelkedése 29372 frt s így az apadás csak 10752 frt 74 krt tett ki.

Kiemeli továbbá, hogy: az 1895. évi bevétel volt 1417852 frt 25 kr. az 1895. évi kiadás pedig 1421534 frt 25 kr. vagyis az összeforgalom volt 2839286 frt 50 kr., mely az 1894. évi összeforgalom vagyis 2573913 frt 23 krhoz viszonyítva 266273 frt 19 kr. többletet tüntet fel.

Ezzel attér a mult évi üzlet jövedelmezőségi eredményének, vagyis a tiszta nyereség részletezésére és kiemeli, hogy a zárszámadás s illetőleg a mérleg kimutatása szerint 9024 frt 55 krt, vagyis a mult évihez (9700 frt 08 kr.) 705 frt 54 krral kevesebbet, mely a mult évben rendszeresített fizetések 700 frt többletének megfelelő lévén a nyereség ugyszólván változatlan maradt.

Ezután csak annyit emel ki, hogy ezen nyereség 5%-ka vagyis 451 frt 23 kr. a külön tartalék és 3%-a vagyis 270 frt 74 kr. levonandó lévén, rendelkezésre áll 8302 frt 50 kr.

Ha ebből osztalékul a részvénytőke 15%-a, vagyis 700 frt kiosztásra becsatlatik, akkor a fennmaradó 802 frt. 58 kr. részben a jövő évi nyereségi egyenlegre részben pedig jutalmazásra fordítható. —

Fiatalos friss erővel tör kedvező szelektől kísérve előre a legujabb pénzintézet — a kereskedelmi- és hitelintézet is, mert mint azt az alanti igazgatósági jelentés kétségtelenül mutatja, ez intézet az üzlet minden ágában haladást, még pedig szép haladást mutat fel. Itt közöljük az igazgatóság jelentését:

I. A váltó számla, mely 1895. január-hó 1-én 422564 frt 36 kr. összegből állott, leszámítás után összesen 1999512 frt 93 kr. emelkedve, összesen 2432077 frt 29 kr. összeget ért el, ellenben pedig 1917522 frt 20 kr. beváltatott 1895. év december hó 31-én 504555 frt 9 kr. összeget képez, mely összeg 3055 drb váltóban csoportonként következőképen oszlik el, és pedig: 1386 drb váltó 50 frt, 670 db váltó 50 frttől 100 frt, 569 db váltó 100 frttől 200 frt, 252 db váltó 200 frttől 500 frt, 105 db váltó 500 frttől 1000 frt, 76 db váltó 1000 frton felül.

II. A betétek állása, mely 1895. január 1-én 333485 frt 28 kr. összeget képezett, az elmúlt év folyamán 187891 frt 4 krral emelkedvén, összesen 521376 frt 32 kr. összeget ért el, miután ugyanakkor 133151 frt 8 kr. vissza lett fizetve, 1895. december hó 31-én 388225 frt 24 kr. összeget képezett.

III. Jelzálogkölesön számlája 1895. január 1-én 40285 frt 27 kr. összeget képezett, az elmúlt év folyamán új kölcsönök engedélyeztettek 17390 frt értékben, összesen 27675 frt 27 kr. összeget ért, miután ugyanakkor 5032 frt 27 kr. vissza lett fizetve, 1895. december 31-én 52643 frt összeget képez.

IV. Előlegek számlája, mely 1895. év január 1-én 1753 frt összegből állott, az év folyamán 8043 frt 25 krral emelkedett, összesen 6796 frt 25 kr. összeget ért, miután ugyanakkor 5825 frt vissza lett fizetve, 1895. év december 31-én 3971 frt 25 kr. összeget képez.

V. Váltó visszleszámítás 1895. év január hó 1-én 75002 frt 90 kr. összeget képezett, új visszleszámítás az év folyamán 299158 frt 12 kr. összesen 374'61 frt 2 kr., miután ugyanakkor 2617'3 frt 14 kr. beváltatott, maradt forgalomban 1895. december 31-én 112457 frt 88 kr.

VI. Pénzkészlet 1895. év január 1-én 5622 frt 79 kr. bevétel az év folyamán 1806709 frt 52 kr., összesen 1812332 frt 31 kr., kiadások 1804621 frt 45 kr. Pénzkészlet 1895. év december-hó 31-én 7710 frt 56 kr.

A nyereség kitesz 8432 frt 95 krt és így a múlt évinél 767 frt 65 krral nagyobb, ha azonban tekintetbe vesszük, hogy az 1893. évi átvétel 700 frt 33 krt az 1894. évi pedig csak 280 frt 30 krt tett ki, akkor a múlt évi nyereségünk tulajdonképen 1187 frt 68 krral emelkedett, mely örvendetes javulás a fent kimutatott üzleti forgalmunk emelkedésében rejlik.

Ezen nyereségnek elosztására vonatkozólag van szerencsénk a következő javaslatunkat előterjeszteni: a) Részvényenként 6 frt, vagyis 12% osztalékul fizetendő azaz 6000 frt. b) Tartaléktőkének emelése ezéjából a nyereségnek 15-8%-át azaz 1500 frt. c) Jutalomdíj fejében engedélyezendő 1080 frt. d) Tiszteletdíj ezimén 700 frt. e) Végre az 1896. év javára előirandó 152 frt 95 kr.

Végre midőn tisztelettel kérjük, hogy ezen bemutatott üzleti jelentésünk tudomásul venni, javaslatunkat elfogadni és nekünk a törvényszabta felmentvényt megadni sziveskedjék, van szerencsénk a t. közgyűlésnek szives tudomására hozni, hogy az intézet tisztviselői számára egy nyugdíjalap létesítésének eszméjével foglalkozván, ez ügyben a jövő közgyűlésen egy érdemleges javaslatot előterjeszteni bátrak leszünk.

Nunc venio — a legrégibb és leghatalmasabb pénzintézetünkhöz — a takarékpénztárhoz, Mit jegyezzünk ennél meg? Mint azt, hogy folyton halad, rengetegül, halad gyarapodik, és növekszik. Különbösen hadd szóljon az igazgatósági jelentés, melyet szöszterint itt közlünk:

A múlt évről intézetünkre nézve legfontosabb eseménye az volt, hogy részvénytőkénk emelésének művelete fennakadás nélkül befejeztetett.

Alapítóknak gyarapítása már eddig is minden tekintetben hasznosnak bizonyult.

Az üzletre vonatkozólag van szerencsénk a következő kimutatást előterjeszteni.

I. Betétek: állaga 1894. december 31-én 1801315 frt 39 kr. Ehhez az 1895. évi betétek 467787 frt 56 kr., az 1895. évi június 30-án tökcsített kamatok 33484 frt 23 kr., az 1895. évi december 31-én tökcsített kamatok 33598 frt 89 kr., összesen 2345186 frt 7 kr. Ebből 1895. évben visszafizetett 587789 frt 9 kr. Állag 1895. évi december 31-én 1758396 frt 98 kr. melyből helyesbítésül a függő számlára 47 frt 94 kr. Valódi állag 1895. évi december 31-én 1758349 frt 4 kr. Tehát kisebb az 1894. évinek 42966 frt 35 kr.

II. Jelzálogkölesönök: Állag 1894. december 31-én 1209823 frt 67 kr. 1895. évben folyósítva 229400 frt 53 kr. összesen 1439224 frt 20 kr. 1895. évben visszafizetve 121923 frt 1 kr. Állag 1895. évi december 31-én 1317301 frt 19 kr. E szerint nagyobb az 1894. évinél 107477 frt 52 kr.

III. Kézizálog előlegek: Állag 1894. évi december 31-én 27583 frt 87 kr. 1895. évi új előlegek 40945 frt, összesen 68528 frt 87 kr. 1895. évben visszafizetve 27060 frt 37 kr. Állag 1895. évi december 31-én 41468 frt 50 kr. Tehát nagyobb 13884 frt 63 kr.

IV. Vátótáreza: Állag 1894. évi december 31-én 567220 frt, 1895. évben leszámítottatott 8983 drb váltó 2069871 frt 11 kr. összesen 2637091 frt 11 kr. 1895. évben visszaváltatott 2020045 frt 82 kr. 1895. évben leiratott 90 frt, összesen 2020135 frt 82 kr. Állag 1895. évi december 31-én 616955 frt 29 kr. Ennél fogva nagyobb 49735 frt 29 kr.

V. Értékpapírok: Állag 1894. évi december 31-én 187416 frt 14 kr. 1895. évben vétetett 8393 frt 75 kr. az 1895. évi december 31-iki árfolyam szerinti nyereség 1993 frt 75 kr., összesen 197803 frt 62 kr., 1895. évben eladva és kisorsolva 123883 frt, 1895. évi december 31-iki árfolyam veszteség 3314 frt 62 kr., összesen 127197 frt 62 kr. Állag 1895. évi december 31-én 70606 frt. E szerint kisebb 116810 frt 12 kr.

VI. Más pénzintézeteknél betétek: Állag 1894. évi december 31-én 41 frt 8 kr. 1895. évben elhelyeztetett 300971 frt 4 kr., összesen 301012 frt 12 kr. 1895. évben visszavonattott 299969 frt 68 kr. Állag 1895. évi december 31-én 1042 frt 44 kr. Tehát nagyobb 1001 frt 36 krral.

VII. Pénzületi forgalom: Bevétel 3299460 frt 33 kr. Kiadás 3290198 frt 97 kr. összesen 6589659 frt 30 kr. az 1894. évi forgalom volt 5899440 frt 82 kr. Ennél fogva az 1894. évi nagyobb 690218 frt 48 krral.

VIII. Kezelési vagyon. 1894. év végével volt 2076066 frt 4 kr. 1895. év végével pedig 2137631 frt 67 kr. E szerint az 1895. év végével nagyobb 61565 frt 63 kr.

IX. Nyereség: Az 1895. évi üzleti nyereség 32619 frt 36 kr. hozzáadva a részvénytőke 6%-os kamatot 7200 frt és az 1894. évről maradt nyereséget 9770 frt a tisztelt közgyűlés rendelkezésére áll 49589 frt 36 kr.

A felosztás iránt van szerencsénk indítványozni: 1. Osztalékul adassék 32 frt vagyis ezer részvény után 32000 frt. 2. Leírásba hozassék-üzleti veszteségek folytán 1622 frt 29 kr. 3. Tisztviselőink jutalmazására adassék 1600 frt. 4. Intézetünknek jubiléris alapjára 1000 frt. 5. Jótékony-czélra a 1010 frt 7 kr. 6. A maradvány vitessék a f. év javára 12357 frt összeg mint fent 49589 frt 36 kr.

Az értékpapíroknak a múlt év végén jegyzett tőzsdei árfolyam szerint 1320 frt 87 krt veszítettünk s ez összeget a külön tartalékalapból leírtuk.

Igazgatóságunknak, és külön felügyelő bizottságunknak megbízása a közgyűlés napján lejárván; méltóztatnék 24 igazgatósági tagot; ezek közül egy vezérigazgatót és 5 czéggjegyzőt, ugyszintén a felügyelő bizottság 5 tagját megválasztani.

Szomorú kötelességnek tesszünk eleget a midőn Ocsosvzky Vilmos urnak elhunytáról és érdemeiről kell megemlékeznünk. Évek hosszú során át buzgó tagja volt igazgatóságunknak, igen jó barátja intézetünknek.

Kérjük a tisztelt közgyűlést: méltóztassék a kellően megvizsgált zárszámadásokat jóvá hagyni, az előterjesztett vagyonmérleget megállapítani és a szokásos felmentvényeket megadni.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek** Farkas István orsz. gyűl. képviselőnk néhány napi itt időzés után tegnap ismét Budapestre utazott. Bárdossy Antal kir. bányatanácsos és bányauji előadó e napokban hivatalos útjáról visszaérkezett.

— **Fényes esküvő.** Lehoczky György m. kir. erdész Zsupanyén Szlavoniában, az ősi Kisrákosi és bisztricskai Lehoczky nemes család ivadéka, házasságot kötött e hó 17-én hétfőn, a régi polgári patriczius családból származó Kachelmann Károly nagy iparos és gépgyáros szeretetre méltó művelt legfiatalabb leányával — Eszterrel. — Az ezen alkalomból délszaki növényekkel díszített anyakönyvi hivatal ismét csak nagyon szűknek bizonyult, a nagy és előkelő közönség befogadására. Így hát magától értetődik a tágas előcsarnok, sőt a bejárat is meglel tközönséggel, míg az utcán csak úgy hemzsegett a sok kíváncsi ember. — Az anyakönyvi hivaltól egészen a szomszédos ág. evang. templom főbejáratáig szőnyeg volt terítve, jelezve már jó eleve azt, hogy az egybekelésnél az egyház áldása sem marad el. A nászmenet 12 hintóban vonult fel s miután a szűk anyakönyvi helyiségben valahogy elhelyezkedtek, belépett fekete díszmagyarban Krausz Kálmán kir. anyakönyvvezető, ki mellesleg mondva pompásan festett a széles, aranykoronás nemzeti dísz-öv alatt. A nagy ünnepélyességgel végbe ment szertartás után az anyakönyvvezető egy rövid, de magvas és szép beszédet intézett a fiatal párhoz, kit a nagyszámu közönség harsogva megéjenezett. —

Ezután a nászmenet a szomszédos ág ev. templomba vonult, hol az orgona ünnepélyes öröm hangjaival lett fogadva. Az egyházi szertartás befejeztével Händel Vilmos ev. lelkész és ker. főesperes egy oly szívreható, mély érzelmű beszédet intézett a fiatal boldog párhoz, hogy bizony ez könyeket — de örömkönyeket is — csalt ki. A templom zsufolásig megtelt szép közönséggel. Itt már aztán volt elég hely hozzá. Mint tanuk szerepeltek a menyasszony részéről Kachelmann Farkas m. kir. bányatanácsos, a vőlegény részéről Tavi Gusztáv kir. erdőtanácsos. A nászmenetben részt vett: Kachelmann Károly a menyasszony édes atyja, Fodor József akad. tanár kir. bányatanácsos (a vőlegény mostoha atyja) Fodor szül. ragambi Fluck Józsefné a vőlegény édes anyja, Farbaky István orsz. gyűl. képviselőnk, Bulla kir. járásbíró (huszártisztly egyenruhában) és neje szül. Lehoczky Elma, a vőlegény nővére, — Lovag Berks Leopoldin urnó stb. A pompás festői látványt nyújtó koszorus lánykák voltak: Scholcz Judith, Cseh Kornél és Vikta, Fodor Anna, Fodor Olga és Pöschl Irénke. — Az esküvőt gazdag, jókedvű lakoma követte a Kachelmannok régi épületében s az immáron fiatal menyecske eddig volt otthonában. Jelenvoltak a már nevezettek kivül: Pöschl Vilmos és neje, Tuzson János és neje, Cseh Lajos és neje, Ertl Vilmos és neje, Scholcz Rezsóné, Krausz Kálmán, Zathureczky kir. erdész, Farbaky Istvánné, Kachelmann Viola, özvegy Ertl Vilmosné, több ifju stb. Az első felköszöntőt Kachelmann Farkas mondotta a fiatal házas párra; Krausz Kálmán az örömszülőket, Lehoczky Miklós a koszorusleányokat, Farbaky István Scholcz Rezsónét, Kachelmann Károlyt, nejét és a régi Kachelmann család tagjait, Ertl Vilmos Krausz Kálmán főkapitányt, mint kir. anyakönyvvezetőt éltette. — Volt még több sikerült tosz is. — Csakhamar tánczra perdült a vidám hangulatu lakodalmi társaság, mely táncz Balogh Laczi pompás zenéje mellett hajnalig tartott. — Ez volt városunkban a 14-ik ez évben kötött házasság s most a farsang végeztével bizonyosan ritkulni fog az egybekelések száma. Végül kiemeljük, hogy a szeretetre méltó háziasszony és az örömanya Kachelmann Károlyné szül. Ertl Hermin urnó vendéglátó kedves szívélyességének is köszönhető sok tekintetben, hogy a lakodalmas társaság oly kitűnő hangulatban maradt együtt reggelig. Az örömatya Kachelmann Károly ezen alkalomból 100 frtot tett le kapitányi hivatalunknál a városi szegények javára s ezzel méltó befejezést adott a szép családi ünnepnek. Megjegyezzük még, hogy 70 (hetven) üdvözlő távirat érkezett a szélrózsa minden irányából.

— **Uj tanítók.** Holly József az alsó-utcai evang. iskola volt tanítója helyébe Laczó Dániel pilisi tanító, Ballon István a steffultói róm. kath. iskola tanítója helyébe pedig Hoffmann Alajos illési tanító választatott meg.

— **Halálozás.** Rodmund György volt gazdaszt és 1848/49 évi honvédőrmester, Klein Frigyes tb. rendőrfogalmazónk apósa e hó 13-án, életének 66-ik, boldog házasságának 37-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése, melyen a rendőrkapitányság tisztikara testületileg vett részt, 15-én ment nagy részvét mellett végbe.

— **A polg. dal- és zenekör** f. hó 15-én a Sembery-teremben rendezett hangversenyé úgy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetéből méltán sorakozik az előző évekhez. Világosan észlelhető volt, hogy úgy az egyesület vezetősége, mint annak karmestere, nevezetesen Király Ernő ének-, Bachraty József zenekarmester a körnek kultur-czélja érdekében minden lehető elkövetnek s minden törekvésüket felhasználják, mi annál is inkább elismerésre méltó, mert biztos értesülésünk szerint városi közönségünk intelligenciája a szép czélú egyesület iránt a közreműködés tekintetéből semmivel sem igazolható, megmagyarázhatatlan közönséggel viseltetik. Mig sokkal kisebb városokban, mint törvényhatóságunk,

két sőt ennél több dal-és zenekör is van, míg nálunk ez az egy alig tarthatja fenn magát, valósággal fogdosni kell a működő tagokat, s minden rábeszélést felhasználni, hogy azok együtt tartassanak s a gyakorló órákra rendszeresen eljárjanak. Pedig városunk az intelligensebb városok közé számítja magát, s a dal és zene kedélyképző, szivnemesítő, nemzeti, hazafias érzelmeket fejlesztő céljai, s ezek ápolása iránt — sajnos úgy látszik nem bír érzékkel. Avagy itt is az osztály s a társadalmi állás az irányadó? Az előkelőbb állású hivatalnok s tisztviselő nem danolhat, nem zenélhet a szerényebb iparossal? Másutt a dalban és zenében nincsen sem osztály- sem valláskülömbőség, nálunk — fájdalom — e minden nemes törekvésnek útját álló válaszfalak szilárdan s megdönthetetlenül látszanak állani. Ily körülmények között szinte meglepetés számba megy, ha a mi dal- és zenekörünk ilyen műdarabok előadására vállalkozott, mint „September végén,” melynek remek szövegét Petőfy Sándor s pályanyertes dalmát Székács Gyula írta, melyet a férfikar és Bach Chr. „Jubel-Ouverturje”-je melyet a zenekar adott elő. Mind a két darab előadása igen szépen sikerült s a közönségnek valóságos műélvezetet nyújtott, mi fényes tanujele a két karmester fáradhatatlan buzgóságának. Hasonlóan sikerült a dal s zenekarnak többi előadása is, nevezetesen a „Naptári jóslatok,” (Wagner Rézsőtől) melyet a dal és zenekar együttesen, „Eredet inépdalok” (Kossovits Józseftől) melyeket a férfikar, és Nerrad „Induló”-ja, melyet a zenekar adott elő. Különösen ki kell emelnünk azonban Knezovits Irma urhölgy gyakorlati jártasságra valló s szépen átértzett zongorajátékát, ki Clement Károly ur kíséretével Mendelssohn „Saltarelláját” adta elő, és Becker Nándor ur nagy képzettséget s művészi érzést tanusító hegedűjátékát, ki Joergesz Ágoston ur zongora kísérete mellett Wieniawszky „Legenda” cz. művét játszotta el. A közönség úgy Knezovits Irma urhölgy zongoramint Becker Nándor ur hegedűjátékát feszült figyelemmel hallgatta, tetszésének kitörő tapsokban adott kifejezést. A dal- s zeneelőadásokat táncmulatság követte, mely a polg. dal- és zenekör által rendeztetni szokott egyéb mulatságokhoz hasonlóan a legjobb rendben s élénk kedélyes hangulatban folyt le, miért a főérdem Burdás Lajos főrendezőt illeti, ki valóban önfeláldozó buzgóságot s legnagyobb tapintatot fejtett ki, hogy a szép összhangot semmi se zavarja, s minden jelenlevő jól érezze magát. S ez neki sikerült, mert a nagy számú közönség egész hajnalhasadtáig áldozott Terpsyhore művészetének, s többen még ezután is ott maradtak, hogy a cigány zenéje mellett adjanak kitűnő kedvüknek kifejezést. Még csak azt jegyezzük meg, hogy az első négyest 80 pár táncolta, s hogy a mulatság bevételeiről s kiadásairól a rendezőség legközelebb számol el, s tudósításunkat azon hó óhajással zárjuk be, vajha közönségünk nagyobb figyelmére méltatná a dal s zenekörnek ugy közművelődési, mint magyar nemzeti irányból egyaránt fontos hivatását, s vajha osztály s rangkülömbőség nélkül minél többen állanak be a derék egyesület csatasorába.

— **A vegyes ipartársulat** bálja, mely mult vasárnapon tartatott meg a Sembery teremben, igen jól sikerült. Nem csak hogy az egyleti pénztárnak valóban tömeges látogatás által szép hasznót is hozott, több mint 100 frtot, de daczára a rengeteg tolongásnak a legnagyobb rendben minden megzavarás nélkül folyt le — pedig kivilágos kivirradtig tartott általános jókedv mellett. Persze hogy a szép siker elérésében a főérdem a rendezőséget illeti meg s főképen az ennek élén állott Lestyánszky József társulati elnököt és Zelenka Ferencz egyleti jegyzőt. E mulatság még arról is nevezetes volt, hogy a tánc szünet nélkül folyton tart, a menyinyiben két zenekar egymást felváltva működött ott, t. i. Balogh László bandája és a szélaknai zenekar.

— **Tüz oltóink báljához** csak most vagyunk azon helyzetben, hogy a hiteles adatokat közölhetjük. Ezek szerint bevétel: 267 frt. kiadás:

110 frt 38 kr tiszta jövedelem: 156 frt 62 kr. Felülfizettek: Hüttl József 5 frt. Bardosy Antal 3 frt Wankovits Lajos 3 frt Dr. Stuller Gyula 3 frt Podhragyay Pál 1 frt Hermann Emil 1 frt Krausz Kálmán 1 frt Mihálik Istvánné 1 frt Benceze Gergely 1 frt özv. Czindel A. 1 frt Selmeczbányi Hetilap 50 kr. Szöllösy Mannó 1 frt Kuti István 50 kr. Piccin Alajos 50 kr Irmier János 50 kr Velics György 1 frt Rubinszky József 50 kr. összesen 23 frt 50 kr.

Különfélék.

— **Egyik mellékutczánk.** Van a városban egy utca, mely az alsó gyógytár háta mögött vezet egészen a kamaraházig. Ezen utczában három látogatott vendéglő és egy czukrász-üzlet létezik, jobban mondva ez idő szerint uszik, de nem pénzbelileg, hanem valósággal. Ezen utczán jár kamaráházi tisztviselőink nagyobb része is hivatalába és mégis — mily állapot?! Tessék azt megtekinteni! Az olvadó jégkéreg és hómaradvány hatalmas kiemelkedése, a vígan folydogáló patakocskák és folyócskák csörgedezése és a pinczékbe és udvarokba való behatolása, a hőtömegek olvadékony napsütötte festői látványt nyújtó képe stb. stb. oly érdekes a maga nemében, hogy erre t. közönségünk figyelmét felhívni annál is inkább jónak látjuk, mivel a farsang befejeztével ugy sem fog sok látványosságban részesülhetni. Ezt is pompás utfentartási kifogástalan utczarendészetünknek köszönhetjük!!

— **Érdekes dombormű.** Gretzmacher Gyula kir. főbányatanácsos és akad. tanár, boldogult Péch Antal felhívása folytán még 1876 évben egy térképet készített, melyen Selmeczbánya környéke $5\frac{1}{2}$ □ mérföldnyi területben van felvéve a gyűrűzeteknek az eredeti felvételnél 5—5 méternyi, az elkészült térképen 20—20 méternyi aránylagos pontos kitüntetéssel. Ezen térkép után Posevicz Gyula iglói magánzó, ki 1870-ben bányász akadémiánknak hallgatója is volt, egy e térképnek teljesen megfelelő domborművet készített, melynek láttára az ember hirtelen nem tudja, mit csodáljon jobban a véghetetlen túrelmet, a minucziáig menő pontosságú fáradságot avagy a rendkívüli ügyességet, mellyel ez érdekes mű elkészült. Elöttünk fekszik városunk környékének $5\frac{1}{2}$ □ mérföldnyi területe, melyen aránylagos kidomborodással láthatók a községek, hegyek, dombok, halmok, mélyedések, erdő, legelő, szántó föld területek, utak, ösvények, vasuti vonal, tavak stb. Kiterjed e mű keletre Tópatak közséig, északra Vihnye-peszerényen túli részig, nyugatra Zsarnócza és Voznicz közti területig és a Garam folyóig, délre a pocsuadlói tóig. Magától értetődik, hogy ugy mint a valóságban is a területet e domborműnél is a Szitnya hegycsúcsa dominálja. Hogy milyen rengeteg fárasztó munkát végzett Posevicz Gyula e mű elkészítésénél, elképzelheti ki-ki, ha elmondjuk, hogy az egész nagy mű csupa $2\frac{1}{2}$ miliméteres hársfadeszkácból, melyek rajz után lettek lombfűrészelve, van összeállítva s azután az egyes mélyedések és magaslatok lecsiszolva. Ugy a térkép, mint az ennek hűen megfelelő domborműnél is a gyűrűzetek méretei az Adriai tenger felszínének alapul vétele mellett vannak feltüntetve. Felette kívánatos volna, ha ezen érdekes és tanulmányi célokra is nagyon alkalmas domborművet vagy akadémiánk, vagy a Szitnyaosztály tulajdonába ejlhetné.

— **Bélabánya testvérvárosunkban szervezendő orvosi állásról.** Több oldalról érkeztek hozzánk levelek az iránt, hogy felette kívánatos volna, ha Bélabányán egy orvosi állás rendszeresítettnek. Egyik ottani levelezőnk arról is értesít, hogy ezen cél elérésére a bélabányaiak máris lépéseket tettek. Igen érdekes az egyik levél, mely kissé rosz magyarsággal, de annál magvasabban tárgyalja a kérdést. E szerint három érdekelte tényezőnek kellene közreműködnie, hogy egy Bélabányán szervezendő orvosi állás létesíthető legyen. E három tényező: az államkincstár, a város és a báró Geramb unió; utóbbiba be-

leértve a Szt.-Mihály-tárnai bányatársulatot is. Bélabányán ugyanis sok kincstári, mihály-tárnai bányatársulati bánya- és kohómunkás, valamint az újabban alapított Geramb-unió olómműgyári munkás lakik, kikhez természetesen a különféle foglalkozású többi városi lakos sorakozik. Szóval indokolnunk sem kell azt bővebben, hogyha Hodrusbányának, Szélaknának és Steffultónak meg van a maga kincstári orvosa, mért ne lehetne a három fentemlített tényezőnek közreműködésével Bélabánya sz. kir. testvérvárosunkban is egy oly orvosi állást szervezni, mely legalább is ugy volna dotálva mint a szélaknai, vagy steffultói. — Részünkről még hozzáteesszük, hogy a Bélabánya közelében fekvő községek nézve is mily kívánatos és üdvös kihatással bírna, ha Bélabányán állandóan egy orvos székelné.

— **II. Magyar Osztály-Sorsjáték.** Első osztályu sorsjegyeknek a II. osztályra való megújítása a sorsjegyeken jelzett elárusítóknál, kiknél a sorsjegy vásároltatott, az I. osztályu sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj — 1 egész sorsjegy: 20 frt. — 1 fél: 10 frt. — egy tized: 2 frt. — és egy huszad: 1 frt — befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközözlendő. Az I. huzásnál ki nem sorsolt, mind három huzásra érvényes teljes sorsjegyek megújításának szüksége fenn nem forog, ezek minden további nélkül a II. és III. osztályban is részt vesznek.

Nyiltér.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik Rodmund György elhalálozása alkalmából a gyászoló család iránti részvétüknek kifejezést adni szivesek voltak, őszinte köszönetünket.

Selmeczbányán február havában.

A gyászoló család.

Elismerő nyilatkozat.

Kedves kötelességemnek tartom Groszman Vilmos építő mesternek ez uton köszönetemnek kifejezést adni azon jeles szakavatottságáért, fáradhatatlan buzgalmaért, reális szolid eljárásáért melyei a Zsigmond utczában fekvő házam felépítésénél minden tekintetben teljes megelégedésemre tanusított, melegen ajánlva őt az építkezni akaróknak.

Selmeczbányán, 1896 február havába.

Lestyánszky József.

* Az itt közlöttekért sem tartalom, sem alak tekintetben nem felelős a szerk.

Hirdetések.

Hirdetmény.

A selmeczbányai m. kir. központi fémkohó hivatal birtokát képező mintegy 55 katastrális hold gazdaságilag kihasználható területtel bíró ugy nev. „nagy-lintich” 1896 év elejétől 5—6 évre egészben vagy részletekben haszonbérbe fog adatni.

A nyilvános árverés folyó évi márczius-hó 9-én délelőtt 10 órakor fog a selmeczbányai m. kir. központi (alsó) kohóban megtartatni megjegeyven, miszerint az árverés megkezdéseig szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok is fogadhatnak el.

Az árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt lefizetni, mely az árverés bevégezte után a kevesebbet ígérőnek azonnal visszaadatni fog, míg a legtöbbet ígérőnek bánatpénze a letendő biztosítékba — mely egy évi haszonbérnek megfelelő — be fog számittatni.

A részletes feltételek a selmeczbányai m. kir. központi kohóhivatal (felsőkohói) irodájában tudhatók meg.

Selmeczbányán, 1896. február-hó 7-én.

M. kir. kohóhivatal.

Az igen tisztelt amatőr-fényképészeknek tudomására hozni bátorkodom, hogy a **felvételek retusirozását** szerény díjazás és kifogástalan tiszta kivitel mellett teljesítem. **Fényképek színezését** is elvállalom.

Kitűnő tisztelettel

Selmeczen, 1896. február 18.

Huber Ludmilla.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy üzleti helyiségemet e hó 18-tól kezdve az I. negyed 42. sz. a. lévő saját házamba tettem át és kérem, hogy az eddig is tanúsított bizalmat továbbra is megtartani kegyeskedjék; mert ezentul is legfőbb törekvésem leendő üzleti szoliditás és realis eljárás által teljes megelégedését kiérdemelhetni.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült jóakarataiba ajánlva

maradok kitünő tisztelettel
Selmezbányán 1896. február 18-án

Jähn Vilmos,
szabóüzlet tulajdonos.

Kérelem!

Özv. Pleva Józsefné után maradt árvák nevében, ezeknek külön gyánja azon tiszteletteljes kérelemmel fordul a nagy közönséghez, hogy a

Pleva-féle

czipészüzletet,

mely az árvák nevében továbbra is egy ügyes, kifogástalan üzletvezető vezetése mellett folytattatni fog, becses pártfogásába venni kegyeskedjék annál is inkább, mert úgy a jó, tartós áru, mint a jutányos árak ezentul is megfognak teljesen felelni a jogos igényeknek. 3-5

Egyleti helyiség

kerestetik május 1-től.

A selmezbányai keresk. ifjak egylete május 1-től egy 3 szobából álló helyiséget keres lehetőleg a város közepe táján. — Bővebbet Baumerth Gyula kereskedőnél, egyleti pénztárnoknál.

Hirdetés.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyrabecsült közönséget arról értesíthetem, miszerint istállóból és bérkocsi üzletemben egyes, kettős, sőt négyes fogatok is állanak bármely pillanatban a megszabott árak mellett a n. é. közönség b. rendelkezésére.

A midőn ezt köztudomásra hozom s eddig is tapasztalt támogatását továbbra is kérem, egyuttal maradok

Selmezbányán, 1896. február havában,
teljes tisztelettel
Veisz Ignác.

Selmezbányai kereskedelmi és hitelintézet mérleg-számlája.

Vagyon.

Teher.

	frt	kr.		frt	kr.
Pénzkészlet 1895. december 31.	7710	56	Részvénytőke számla	50000	—
Váltótársa	504555	09	Tartalék tőke	6000	—
Jelzálogkölesönök	52643	—	Betétek számlája	388225	24
Előlegek értékekre	3971	25	Váltóviszleszámitolási számla	112157	88
Váltó-óvás	118	54	Különfélék számlája	488	92
Folyó számla	382	30	Osztalék	41	—
Leltár . . . . . 1205 frt 28 kr.	—	—	Átmeneti kamat számla	3819	51
10% lerovás . . . . . 120 „ 52 „	1084	76	Nyereség	9432	95
	570465	50		570465	50

Selmezbányán, 1895. december-hó 31-én

Krausz Kálmán,
elnök.
Gamma Győző,
könyvelő.

Geiger Zsigmond,
II. könyvelő.

Hell Jakab,
igazgató.
Richter Károly,
pénztárnok.

Kőrös László,
f. b. tag.

Wagner József,
f. b. elnök.

Puskás József,
f. b. tag.

A fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találta: a felügyelő bizottság:

Egyuttal van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására adni, hogy betétek után 5%-ot fizetünk és a kamatadót is mi viseljük.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ korona.

II. osztály Húzás 1896. márczius 11—14-ig.			II. osztályú vétel sorsjegyek árai:				III. osztály Húzás 1896. május 12—28-ig.		
Nyeremény	korona	korona	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	Nyeremény	korona	korona
1	100000	100000	40.—	20.—	4.—	2 frt.	1 jutalomdíj	600000	600000
1	60000	60000					1	400000	400000
1	40000	40000					1	300000	300000
1	30000	30000					1	200000	200000
1	20000	20000					1	100000	100000
1	15000	15000					2	40000	80000
1	10000	10000					2	20000	40000
2	8000	16000					5	10000	50000
8	4000	32000					10	8000	80000
10	2000	20000					34	6000	204000
13	1000	13000					100	2000	200000
100	400	40000					200	1000	200000
860	200	172000					2650	200	530000
9000	120	1080000					22000	150	3300000
10000 nyemény összesen		1648000					25007 nyeremény és egy jutalom		6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközöndő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.
Sürgönyezim: LOTTOHEINCZE BUDAPEST.